

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ЖЕЛТЯКОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF ZHELTYAKOV v. UKRAINE)**

(Заява № 4994/04)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

9 червня 2011 року

ОСТАТОЧНЕ

09/09/2011

Це рішення набуло статусу остаточного за обставин, встановлених у пункті 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Желтяков проти України»

У справі «Желтяков проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Дін Шпільманн (Dean Spielmann), Голова,

Елізабет Фура (Elisabet Fura),

Бошт'ян М. Зупанчич (Bostjan M. Zupancic),

Ізабель Берро-Лефевр (Isabelle Berro-Lefevre),

Енн Пауер (Ann Power),

Ганна Юджівська (Ganna Yudkivska),

Ангеліка Нусбергер (Angelika Nußberger), судді,

та Клаудія Вестердік (Claudia Westerdiek), Секретар секції,

після наради за зачиненими дверима 17 травня 2011 року

постановляє таке рішення, що було ухвалено у той же день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявою (№ 4994/04), поданою проти України до Суду 27 січня 2004 року на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянином України паном Олегом Олександровичем Желтяковим (далі — заявник).

2. Заявника представляв пан О. Нагорний, юрист, який практикує в м. Києві. Уряд України (далі — Уряд) представляв його Уповноважений — пан Ю. Зайцев з Міністерства юстиції України.

3. Заявник стверджував, зокрема, про порушення принципу юридичної визначеності у зв'язку зі скасуванням остаточного рішення та новим розглядом справи, а також щодо тривалого часткового невиконання рішення суду та щодо тривалості судових проваджень.

4. 15 квітня 2009 року Суд вирішив повідомити про заяву Уряд. Також було вирішено розглядати заяву щодо суті та прийнятності одночасно (пункт 1 статті 29).

ФАКТИ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

5. Заявник народився у 1955 році та проживає у м. Вінниці.

A. Події, що передували справі

6. У березні 1988 року місцеві органи влади вирішили передати державному підприємству Асоціація «Подільськпромонтаж» (далі — Асоціація) земельну ділянку, на якій стояв будинок батька заявника, для того, щоб побудувати на цій землі багатоквартирний будинок. У липні 1991 року національні суди відмовили у задоволенні позову Асоціації до батька заявника, який відмовився звільнити будинок в обмін на компенсацію, в зв'язку з необґрунтованістю.

7. У травні 1992 року батько заявника помер і заявник та його родичі (пані Д., пані М. та пан З.) успадкували будинок. За твердженнями заявника, у листопаді 1992 року, незважаючи на вищезазначене рішення суду, Асоціація частково зруйнувала будинок і він більше не міг в ньому жити.

В. Перше провадження

8. У вересні 1994 року заявник звернувся до суду з позовом до Асоціації, вимагаючи відшкодування шкоди за часткове зруйнування будинку та компенсації витрат на оренду квартири, понесених у зв'язку з неможливістю проживати у зруйнованому будинку.

9. 19 листопада 1996 року Ленінський районний суд м. Вінниці частково задовольнив позов заявника. 3 квітня 1997 року за протестом, внесеним місцевим прокурором, президія Вінницького обласного суду скасувала це рішення і направила справу на новий розгляд.

10. 5 квітня 2000 року Ленінський районний суд частково задовольнив позов заявника, присудив йому 167 847 українських гривень¹ (далі — грн) як відшкодування матеріальної шкоди і 5000 грн² як відшкодування моральної шкоди та відмовив у задоволенні вимоги заявника компенсувати витрати на орендну плату в зв'язку з необґрунтованістю. Обґрунтовуючи суму присудженого відшкодування матеріальної шкоди, суд послався на висновок від 5 серпня 1999 року, наданий на його запит від 1 червня 1999 року експертами Херсонського державного бюро технічної інвентаризації (далі — Бюро). Рішення набрало законної сили, оскільки не було оскаржено.

11. 22 червня 2000 року Президія Вінницького обласного суду відмовила у задоволенні протесту місцевого прокурора на рішення в зв'язку з необґрунтованістю.

12. 3 5 квітня 2000 року до 28 вересня 2007 року Асоціація неодноразово оскаржувала відкриття виконавчого провадження, вимагала його зупинення або зміни способу виконання рішення. За твердженням Уряду, рішення було виконано у сумі 8856,77 грн³.

¹ Приблизно 31 360 євро.

² Приблизно 934 євро.

³ Приблизно 1655 євро.

13. 10 квітня 2006 року Асоціація звернулася із заявою до Ленінського районного суду про перегляд рішення в зв'язку з нововиявленими обставинами. Вона доводила, що експертний висновок було підготовлено не Бюро, а його експертами, які діяли як приватні особи. Асоціація стверджувала, що вона дізналася про це із листів Бюро і місцевого Управління Служби безпеки від 13 та 14 березня 2006 року відповідно. Заявник, не погоджуючись із заявою, надав свої заперечення.

14. 30 травня 2006 року у відповідь на заяву голови Асоціації від 26 травня 2006 року щодо правопорушення, вчиненого вищевказаними експертами, яка ґрунтувалась на тих же доводах, що й заява до суду, місцевий відділ міліції, визнавши заяву необґрунтованою, відмовив у порушенні кримінальної справи в зв'язку з відсутністю складу злочину в діях експертів.

15. 28 вересня 2007 року суд задовольнив заяву, скасував рішення від 5 квітня 2000 року та призначив новий розгляд справи. Посилаючись на зазначені вище листи Бюро та Служби безпеки, суд встановив, що експерти Бюро, які готували оскаржуваний висновок, діяли як приватні особи, а не від імені Бюро. З цього приводу суд зазначив, що висновок не містив печатки і реєстраційного номеру Бюро. Таким чином, суд дійшов висновку, що вимоги його ухвали від 1 червня 1999 року не було дотримано, і вирішив, що це є «нововиявленою обставиною».

16. 25 березня 2008 року суд повернув позов заявника, залишивши його без розгляду в зв'язку з його стверджуваною повторною неявкою в судові засідання.

17. 26 червня 2008 року апеляційний суд Вінницької області скасував цю ухвалу, оскільки заявника не було належним чином повідомлено про ці судові засідання, і направив справу на новий розгляд.

18. Провадження досі триває у Печерському районному суді м. Києва, який 29 липня 2008 року об'єднав його із іншим провадженням (див. нижче).

19. У ході провадження розгляд справи було відкладено сім разів за вимогою заявника або через його неявку і п'ять разів — через неявку обох сторін. Це затягнуло провадження приблизно на десять місяців. Тринадцять разів розгляд справи було відкладено на вимогу відповідача, через його неявку або неявку третіх сторін, через відсутність або хворобу судді, через неявку заявника в кілька судових засідань, про які його не було належним чином повідомлено (див. пункт 17 вище). Дві судові експертизи тривали загалом три з половиною місяці.

С. Друге провадження

20. У жовтні 1994 року заявник звернувся до суду з позовом до пані М. та пана З., вимагаючи поділу успадкованого майна.

21. 11 липня 1995 року Ленінградський районний суд виніс ухвалу про затвердження мирової угоди сторін.

22. 13 грудня 2000 року Верховний Суд за протестом, внесеним заступником Голови цього Суду, скасував ухвалу від 11 липня 1995 року і направив справу на новий розгляд. У подальшому справу було передано Попільнянському районному суду Житомирської області.

23. 26 листопада 2001 року Асоціація звернулася до цього суду з позовом до заявника, пані М. та пана З., оскаржуючи дійсність виданого їм свідоцтва про право на спадщину.

24. 16 квітня 2002 року суд зупинив провадження щодо поділу успадкованого майна до закінчення провадження за позовом Асоціації.

25. 26 липня 2002 року суд передав справу до Полонського районного суду Хмельницької області, який 2 серпня 2004 року об'єднав обидва провадження.

26. 12 січня 2005 року суд повернув позови заявника та Асоціації, залишивши без розгляду у зв'язку з їхньою стверджуваною повторною неявкою в судові засідання.

27. 18 квітня 2005 року апеляційний суд Хмельницької області скасував цю ухвалу, оскільки сторони не були належним чином повідомлені про ці засідання, і направив справу на новий розгляд.

28. У невизначену дату заявник подав додатковий позов до пані Д. щодо поділу успадкованого майна.

29. 21 липня 2005 року справу було передано до Печерського районного суду м. Києва, який 19 жовтня 2005 року приєднав цей позов до провадження.

30. 15 листопада 2007 року той же суд за клопотанням Асоціації повернув її позов, залишивши його без розгляду.

31. З 16 травня до 29 липня 2008 року провадження було зупинено за клопотанням заявника до закінчення першого провадження (див. пункти 16–17 вище).

32. 29 липня 2008 року суд об'єднав перше та друге провадження. Об'єднане провадження досі триває.

33. У ході провадження розгляд справи було відкладено дванадцять разів за клопотанням заявника або через його неявку та одинадцять разів — через неявку обох сторін. Це затягнуло провадження приблизно на один рік та три місяці. Шістнадцять разів розгляд справи було відкладено за клопотаннями інших сторін, через неявку цих сторін або експертів, через відсутність або хворобу судді, через неявку сторін в декілька судових засідань, про які їх не було належним чином повідомлено (див. пункт 27 вище). Три судові експертизи тривали загалом приблизно один рік та вісім місяців.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

34. Відповідні положення національного законодавства стосовно призначення судової експертизи та перегляду рішення в зв'язку з нововиявленими обставинами передбачають таке:

A. Цивільний процесуальний кодекс від 1963 року (втратив чинність 1 вересня 2005 року)

Стаття 57. Призначення судової експертизи

«...Експертиза провадиться експертами відповідних установ або іншими спеціалістами, призначеними судом. Експертом може бути призначена будь-яка особа, яка володіє необхідними знаннями для дачі висновку».

B. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року (у редакції, чинній станом на відповідний час)

Стаття 7. Організація судово-експертної діяльності

«...Судово-експертна діяльність може здійснюватися на підприємницьких засадах на підставі спеціального дозволу (ліцензії), а також громадянами за разовими договорами...»

C. Цивільний процесуальний кодекс від 2004 року (набув чинності 1 вересня 2005 року)

Стаття 361. Підстави перегляду

«1. Рішення або ухвала суду, якими закінчено розгляд справи, що набрали законної сили, а також судовий наказ можуть бути переглянуті у зв'язку з нововиявленими обставинами.

2. Підставами для перегляду ... є:

1) істотні для справи обставини, що не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи;

2) встановлені вироком суду, що набрав законної сили, ... завідомо неправильні висновки експертів..., що потяг[ли] за собою ухвалення незаконного або необгрунтованого рішення...»

Стаття 365. Розгляд заяви

«...»

2. Розглянувши заяву, суд своєю ухвалою або задовольняє заяву і скасовує рішення, ухвалу суду чи судовий наказ, або відмовляє у її задоволенні у разі необгрунтованості заяви...»

Стаття 366. Оскарження ухвали суду

«1. Ухвала суду про задоволення заяви про перегляд ... рішення ... у зв'язку з нововиявленими обставинами оскарженню не підлягає...»

ПРАВО

I. НОВИЙ РОЗГЛЯД СПРАВИ ТА СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ СУДУ

35. Заявник скаржився на те, що відновлення першого провадження та скасування остаточного рішення суду від 5 квітня 2000 року порушили принцип юридичної визначеності. Ця скарга має бути розглянута за пунктом 1 статті 6 Конвенції, що у відповідній частині передбачає таке:

Пункт 1 статті 6

«1. Кожен має право на справедливий ... розгляд його справи упродовж розумного строку ... судом, ..., який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

A. Прийнятність

36. Уряд стверджував, що заявник не дотримався формальних вимог щодо подання заяви до Суду, оскільки він поскаржився листом від 13 січня 2008 року, а не заповнив формуляр заяви, і не посилався на жодні положення Конвенції.

37. Заявник не погодився, стверджуючи, що у вищезазначеному листі він просив Суд розглянути його скаргу на порушення принципу юридичної визначеності разом із первісною заявою і що цього було достатньо.

38. Суд вважає, що заявнику не було необхідно заповнювати окремий формуляр заяви стосовно своєї скарги; за цих обставин вимагати від нього так вчинити було б надто формально. Не вимагалося від нього й наведення будь-яких положень Конвенції (див. рішення від 6 листопада 1980 року у справі «Гуццарді проти Італії» (*Guzzardi v. Italy*), п. 61, Series A № 39). Відповідно Суд відхиляє заперечення Уряду.

39. Суд вважає, що ця скарга не є явно необгрунтованою у значенні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що вона не є непринятною з будь-яких інших підстав. Тому її слід визнати прийнятною.

B. Суть

40. Уряд стверджував, що не було жодного порушення принципу юридичної визначеності, оскільки скасування рішення суду від 5 квітня 2000 року в зв'язку з нововиявленими обставинами та новий розгляд справи мали на меті виправлення помилки суду.

41. Заявник не погодився, доводячи, що висновок було ретельно досліджено судом, при цьому Асоціація могла вимагати призначення іншої експертизи або оскаржити рішення суду. Він наполягав на тому, що не було нововиявленої обставини, яка б вимагала нового розгляду справи.

42. Суд повторює, що право на справедливий розгляд судом, гарантоване пунктом 1 статті 6 Конвенції, повинно тлумачитися в контексті Преамбули Конвенції, яка, серед іншого, проголошує верховенство права як частину спільного спадку Договірних Держав. Одним із основоположних аспектів верховенства права є принцип юридичної визначеності, який, *inter alia*, вимагає, щоб, коли суди остаточно вирішили питання, їхнє рішення не ставилось під сумнів (див. рішення суду у справі «Брумареску проти Румунії» (*Brumarescu v. Romania*) [ВП], № 28342/95, п. 61, *ECHR* 1999-VII).

43. Цей принцип передбачає повагу до остаточності судових рішень та наполягає на тому, щоб жодна сторона не могла вимагати перегляду остаточного та обов'язкового судового рішення просто задля нового розгляду та постановлення нового рішення у справі. Відступи від цього принципу є виправданими лише тоді, коли вони обумовлюються обставинами суттєвого та неспростовного характеру (див. рішення у справі «Рябих проти Росії» (*Ryabikh v. Russia*), № 52854/99, п. 52, *ECHR* 2003-X).

44. Ця справа стосується рішення щодо нового розгляду справи, провадження у якій було закінчено остаточним рішенням, у зв'язку з нововиявленими обставинами на вимогу сторони провадження. Така процедура сама по собі не суперечить принципів юридичної визначеності в тій мірі, в якій вона використовується для виправлення помилок правосуддя (див. рішення від 18 листопада 2004 року у справі «Праведная проти Росії» (*Pravednaya v. Russia*), №. 69529/01, пп. 27–28, та рішення від 6 грудня 2005 року у справі «Попов проти Молдови» № 2 (*Popov v. Moldova № 2*), № 19960/04, п. 46). Однак, Суд повинен визначити, чи була така процедура застосована у спосіб, сумісний зі статтею 6 Конвенції.

45. Суд зазначає, що рішення суду від 5 квітня 2000 року не було оскаржено і стало остаточним. Понад сім років після цього той же суд скасував це рішення у зв'язку з тим, що експертний висновок, на якому воно ґрунтувалося, було підготовлено експертами, які діяли як приватні особи. Суд дійшов висновку, що Асоціація як сторона провадження не знала про цей факт у 2000 році і не могла знати про нього до 2006 року.

46. Хоча саме національні суди оцінюють факти та надані їм докази (див., наприклад, рішення у справі «Гарсія Руїс проти Іспанії» (*García Ruiz v. Spain*) [ВП], № 30544/96, п. 28, *ECHR* 1999-I), Суд вважає, що такий висновок є сумнівним. Зокрема, Суд зазначає, що відсутність у висновку від 5 серпня 1999 року печатки та реєстраційного номеру Бюро не приховувалась від суду або сторін протягом першого розгляду справи.

47. У будь-якому разі Суд вважає, що ситуація не вимагала такого грубого втручання у остаточне рішення суду. Немає жодних підстав вважати, що воно стосувалося серйозного порушення процесуальних норм. Також не стверджувалось, що висновок був «завідомо неправильним». Навпаки, місцевий відділ міліції відмовив у порушенні кримінальної справи за заявою голови Асоціації щодо вчинення злочину експертами, які готували висновок (див пункт 14 вище), у зв'язку з її необґрунтованістю.

48. Тому Суд вважає, що скасування судового рішення від 5 квітня 2000 року було невикоряданим, а тому мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

II. ТРИВАЛЕ ЧАСТКОВЕ НЕВИКОНАННЯ РІШЕННЯ СУДУ

49. Заявник скаржився за пунктом 1 статті 6, статтями 8 та 13 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу на тривале часткове невиконання рішення суду від 5 квітня 2000 року. Суд вважає, що ця скарга має бути розглянута виключно за пунктом 1 статті 6 Конвенції та за статтею 1 Першого протоколу. Останнє положення у відповідній частині передбачає таке:

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

A. Прийнятність

50. Уряд заявляв, що після скасування 28 вересня 2007 року рішення від 5 квітня 2000 року заявник втратив статус потерпілого у значенні

статті 34 Конвенції. Відповідно, Уряд запропонував Суду відхилити скаргу як несумісну з вимогою *ratione personae*.

51. Суд вважає, що скасування рішення суду, про яке йдеться, було явно не на користь заявника і, відповідно, воно не позбавляло його статусу потерпілого щодо питання тривалого виконання цього рішення (див. рішення від 2 березня 2006 року у справі «Ніколаєв проти Росії» (*Nikolayev v. Russia*), № 37927/02, п. 31). Тому таке заперечення має бути відхилено.

52. Суд вважає, що скарга не є явно необґрунтованою у значенні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що скарга не є неприйнятною з будь-яких інших підстав. Тому вона оголошується прийнятною.

В. Суть

53. Уряд заявляв, що не було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу, оскільки державні виконавці вжили усіх необхідних і можливих заходів для того, щоб забезпечити виконання рішення суду, що не могло бути виконано у повній мірі через поведінку Асоціації та через відсутність у неї коштів.

54. Заявник підтримав свою скаргу.

55. Суд зазначає, що рішення суду від 5 квітня 2000 року підлягало виконанню до 28 вересня 2007 року, дати його скасування, і що Асоціація, державне підприємство, мала вчасно виконати це рішення (див. рішення від 5 жовтня 2006 року у справі «Вельская проти Росії» (*Velskaya v. Russia*), № 21769/03, п. 18). Проте, його у більшій частині так і не було виконано. Крім того, Суд зазначає, що скасування рішення суду у спосіб, який було визнано таким, що суперечить принципу юридичної визначеності, не може бути прийнято як виправдання невиконання рішення суду (див. рішення від 13 квітня 2006 року у справі «Сухобоків проти Росії» (*Sukhobokov v. Russia*), № 75470/01, п. 26, та рішення від 28 вересня 2006 року у справі «Присяжнікова та Долгополов проти Росії» (*Prisyazhnikova and Dolgopolov v. Russia*), № 24247/04, п. 35).

56. Суд неодноразово встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу за подібних обставин (див., наприклад, рішення від 21 вересня 2006 року у справі «Борщевський проти Росії» (*Borshchevskiy v. Russia*), 14853/03, пп. 62–65, рішення від 27 березня 2008 року у справі «Мурзатин проти Росії» (*Murzatin v. Russia*), 26338/06, пп. 38–42, та рішення у справі «Єрогова проти Росії» (*Yerogova v. Russia*), що наводилося вище, № 77478/01, пп. 48–53).

57. Вивчивши матеріали, надані Суду, він зазначає, що Уряд не навів жодного факту або аргументу, здатного переконати Суд дійти іншого висновку у цій справі. Беручи до уваги свою прецедентну

практику з цього питання, Суд вважає, що невиконання протягом значного часу рішення суду, що підлягає примусовому виконанню на користь заявника, національні органи влади порушили його права, що гарантуються пунктом 1 статті 6 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу. Відповідно мало місце порушення цих положень.

III. ТРИВАЛІСТЬ ПРОВАДЖЕНЬ

58. Заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції щодо тривалості першого та другого проваджень. Суд вважає, що скарга має розглядатися лише за пунктом 1 статті 6 Конвенції.

A. Прийнятність

59. Суд вважає, що скарга не є явно необґрунтованою у значенні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що скарга не є неприйнятною з будь-яких інших підстав. Тому вона оголошується прийнятною.

B. Суть

60. Уряд доводив, що не було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції, оскільки справи були складними, сторони не являлись в судові засідання, а заявник доповнював свої позови та подавав різні процесуальні клопотання, при цьому не було значних затримок, за які відповідальними є національні суди.

61. Заявник не надавав коментарів у відповідь.

62. Суд повторює, що розумність тривалості провадження повинна оцінюватись з огляду на обставини справи і з урахуванням складності справи та поведінки заявника і відповідних органів влади (див., наприклад, рішення у справі «Фрідлендер проти Франції» (*Frydlender v. France*) [ВП], № 30979/96, п. 43, *ECHR* 2000-VII).

63. Суд зазначає, що скарга заявника стосується двох проваджень, ініційованих ним з метою захисту своїх прав на мирне володіння майном. Два провадження були об'єднані судом в одне і воно станом на сьогодні триває. За таких обставин Суд вважає за доцільне розглядати тривалість обох проваджень разом. Далі Суд зазначає, що періоди, які слід брати до уваги, почалися лише 11 вересня 1997 року, коли визнання Україною права на індивідуальну заяву набуло чинності. Проте, при оцінці розумності строку, що минув після цієї дати, повинен враховуватися стан провадження на той час. Таким чином, провадження тривали протягом приблизно дванадцяти років та восьми

місяців у судах двох інстанцій, виключаючи період з 5 квітня до 13 грудня 2000 року, коли не тривало жодне провадження.

64. Суд вважає, що хоча справа була дещо ускладнена розглядом кількох позовів, які було зрештою об'єднано, цей факт сам по собі не може виправдати загальну тривалість провадження. Також не пояснює тривалість і поведінка заявника, яка певною мірою затримувала провадження (див. пункти 19 та 33 вище). Дійсно, Суд зазначає, що основні затримки були спричинені тривалим розглядом справ і його неодноразовим відкладенням судами першої інстанції (див. пункти 9, 10, 19, 25, 26, 29, 30, 32 та 33 вище). Суд дійшов висновку, що держава є відповідальною за затягнуту тривалість провадження.

65. Суд неодноразово встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у справах, що порушують питання, аналогічні тому, що постає в цій справі (див., наприклад, рішення від 6 вересня 2005 року у справі «Павлюлинець проти України» (*Pavlyulynets v. Ukraine*), № 70767/01, п. 53, рішення від 21 грудня 2006 року у справі «Мороз та інші проти України» (*Moroz and Others v. Ukraine*), № 36545/02, п. 62, та рішення від 1 лютого 2007 року у справі «Головко проти України» (*Golovko v. Ukraine*), № 39161/02, п. 65).

66. Вивчивши усі матеріали, надані Суду, він вважає, що Уряд не навів жодного факту або аргументу, здатних переконати Суд дійти іншого висновку у цій справі. Враховуючи свою прецедентну практику з цього питання та загальну тривалість проваджень, за яку в більшій мірі відповідальною є держава, Суд вважає, що у цій справі така тривалість була надмірною і не відповідала вимозі «розумного строку», що передбачається пунктом 1 статті 6 Конвенції. Відповідно мало місце порушення цього положення.

IV. РЕШТА СКАРГ

67. Заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції та за статтею 1 Першого протоколу щодо скасування ухвали від 11 липня 1995 року; за пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції щодо упередженості та відсутності незалежності суддів у ході другого провадження і щодо неповідомлення його про судові засідання 12 січня 2005 року; за статтями 8 та 13 Конвенції щодо зруйнування Асоціацією його будинку.

68. Ретельно вивчивши твердження заявника з урахуванням усіх матеріалів, що знаходилися в його розпорядженні, та тією мірою, якою оскаржувані питання належать до його компетенції, Суд вважає, що вони не виявляють жодних ознак порушення прав та основоположних свобод, гарантованих Конвенцією.

69. Отже, ця частина заяви оголошується неприйнятною як явно необґрунтована відповідно до пунктів 3 та 4 статті 35 Конвенції.

V. ЗАТСОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

70. Стаття 41 Конвенції зазначає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію».

A. Шкода

71. Як відшкодування матеріальної шкоди заявник вимагав 167 847 грн, що становить суму, присуджену йому рішенням суду від 5 квітня 2000 року як відшкодування матеріальної шкоди, яку збільшено з урахуванням інфляції, а також 140 910 грн¹ компенсації витрат на оренду квартири, понесених в зв'язку з неможливістю проживати у зруйнованому будинку. Він також вимагав 30 000 євро відшкодування моральної шкоди.

72. Уряд не погодився з цими вимогами як необґрунтованими.

73. Враховуючи обставини справи, Суд вважає за належне присудити заявнику 30 640 євро, що є невиплаченою сумою, яку заявник легітимно очікував отримати за рішенням суду від 5 квітня 2000 року, плюс будь-які податки, що можуть бути нараховані.

74. Вимога щодо компенсації витрат в результаті інфляції є необґрунтованою та не підтвердженою жодними документами; тому Суд відхиляє її. Суд також відхиляє вимогу стосовно компенсації витрат на оренду житла, оскільки немає причинно-наслідкового зв'язку між виявленими порушеннями та сумою, що вимагається.

75. Суд також вважає, що заявник мав зазнати стресу в результаті виявлених порушень. Вирішуючи на засадах справедливості, Суд присуджує заявникові 6200 євро відшкодування моральної шкоди.

B. Судові та інші витрати

76. Заявник вимагав 2000 євро компенсації витрат, понесених в ході національних проваджень та провадження в Суді, не надавши жодних підтверджуючих документів.

77. Уряд не погодився з цими вимогами як необґрунтованими та документально непідтвердженими.

¹ Приблизно 11 566 євро.

78. Враховуючи інформацію, що знаходиться в його розпорядженні, Суд нічого не присуджує.

С. Пеня

79. Суд вважає за доцільне призначати пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

НА ЦИХ ПІДСТАВАХ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* прийнятними скарги за пунктом 1 статті 6 Конвенції щодо скасування рішення суду від 5 квітня 2000 року, за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу щодо тривалого часткового невиконання рішення суду, а також за пунктом 1 статті 6 Конвенції щодо тривалості судових проваджень, а решту скарг у заяві — неприйнятними.

2. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у зв'язку зі скасуванням рішення суду від 5 квітня 2000 року.

3. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу в зв'язку з тривалим частковим невиконанням рішення суду від 5 квітня 2000 року.

4. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з надмірною тривалістю судового провадження.

5. *Постановляє*, що:

(а) протягом трьох місяців з моменту, коли це рішення набуде статусу остаточного, держава-відповідач має сплатити заявникові 30 640 (тридцять тисяч шістсот сорок) євро відшкодування матеріальної шкоди та 6200 (шість тисяч двісті) євро відшкодування моральної шкоди плюс будь-які податки, що можуть нараховуватись на вищезазначені суми, що мають бути конвертовані у національну валюту за курсом на день здійснення платежу;

(б) зі спливом вищезазначених трьох місяців до остаточного розрахунку на вищезазначені суми нараховується простий відсоток (settlement simple) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсоткові пункти.

6. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено у письмовій формі 9 червня 2011 року відповідно до пп. 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія ВЕСТЕРДІК
(Claudia Westerdiek)
Секретар

Дін ШПІЛЬМАНН
(Dean Spielmann)
Голова